

15

C V R S V S
A D 1676.
GLORIÆ METAM
SAGITTÆ DOŁSCIANÆ,
SUB
Auspicatissimum Ingressum
Perilluſtris ac Magnifici Dñi
D. IOANNIS
CAROLI
DE DOŁSK
D O Ł S K I
Pocillatoris M. D. L.

IN
Capitaneatum Districtū Pin.
scensis, ad publicos gratulantium
Plausus, è voto RADIVILIANI Collegii Pin-
scensis Societatis IESV
Repræsentatus.

VILNÆ Typis Acad: Societatis IESV.
Anno Dñi 1676.

15

In Gentilitia arma
Perillustris ac Magnifici Domini
Pocillatoris M. D. L.

Vulnera dispensent Lechicum Tua Tela per orbem:
Mars nervum, præstet Thracia Luna scopum.
Fama polis arcum posuit: dabit ille colores;
Saucia dum Telis; sanguine Luna pluct.

10380

BC.204811-10

203524

A D

Perillustrem Magnificū Dñum

JOANNEM CAROLUM

DE DOLSK

D O Ł S K I

P O C I L L A T O R E M M. D. L.

Capitaneum Pīscensem.

DE ebant ad CURSUM
SAGITTÆ DOŁSCI-
ANÆ; Palladis ab ipso
primo ingressu fatigatæ, vota
quiescere, PERILLVSTRIS
M.D. Quibus in stadio virtutis,
honoris ac gloriæ tuæ, impari
passu repere non licebat; nisi
RADIVILIANVS ALES
(cujus auspicijs divinamus) grā-

(2)

dium

dium alarum obsequiū submisif-
set. Adeoque & pennam ad lite-
ras aptavit: quā in te uno, omnes
honores; & te unum, in omnib⁹
honoribus describeret. Armigerum
quoque placati Iovis, se
probare voluit; dū Tuō telo, nō
fulmine armat⁹: Vulnera amoris
& daret, & acciperet. Ponimus
nos huic iaculo metā, pectora &
animos: quos Tu ipse pridē affe-
sti vulnerāsti; beneficijs obligā-
sti. Totumque ad cursus trium-
phalis sagittæ Tuæ attonitum,
in ipso cursu votorum, obsequijs
sistimus,

Perillustri Magnificæ Domi-
nationi Tuæ,

Devotissimum Collegium Pinscens
Societatis I E S V.

Metire orbis vastitatem,
SAGITTA DOLSCI-
ANA; uno gloriæ cursu, non
unam virtutis, fortunæ, & honoris me-
tam complexura: ut in hoc ipso centro,
quod virtus designavit, omnes honorū
ac fortunarum circulos, possis conting-
ere. Ubi attigeris, Superis non imparia,
grandium honorū fastigia; ibi primū Te
fecisse impetum fatebimur. Cui vel ul-
tra terrarum metas evolanti, sola gloria
meta est; orbe toto nō circūscripta, insua
immensitate emetienda. **Quid quid autē**
hanc præcesserit maximum, in altissimo
votorum scopo, infimus gradus putabi-
tur: ubi cæterorum vota desinunt, ad su-
prema fastigia inchoandus.

Atq; in primis auspice tuo ferro, **MAR-**
TIS CAMPUM dimetiaris. Totus hic ad
latitudinem animi **DOLSCIANI** dilatatus,
ijs tantùm terminis definitur, quos Do-

A mesti.

mesticū telum, impatiēte termini cur-
su designaverit: totus ferreis vestigijs te-
ritur, quæ triumphali pede, martia fortu-
na impresserit: totus non nisi ijs Athletis
in olympicā patet arenam; quib⁹ Mars,
& Bellona, amica magnorum Numin⁹,
præfectā custodiarum fortitudine, aditū
recluserint. Itinera fortium, hīc sunt cal-
canda; ubi honorum gradus, anteambu-
lo virtus, ad mensurā meritorum dispo-
suit. Non hīc parvi, reptantium ad glo-
riam pumilionū passus, numerātur; quan-
doquidem, grandia quoque Gygantum
vestigia, non seculo sui pede falluntur.
Periculose utiq; plenum opus aleœ est,
Iusus Martius: in quo notatis sanguine
calculis, fallax fortuna, pro deputatis Re-
gum capitibus, pro Regnorum ludit tu-
mulis. Adeoque suppositos cineri dolo-
so incedit per ignes: quisquis solis mor-
tibus fæcundos Gradiyi campos, audet
decurrere. Achilles hīc & Hercules tu-
tò ambulabūt; quos immortalitas, hære-
ditario Deorum sanguine derivata, mor-
tis

tis metu, liberavit. Sed quid ego de ætatū ruderibus, immortales virorum manes excito? quos superstitione vetustas, quia tumulis eximere voluit, profundius errori tumulavit: Unus mihi sufficis, verior magnorum heròum idea PERILLUSTRIS M. D. POCILLATOR M. D. L., à quo magnis passib⁹ ad gloriā eunte, Herculis & Achillis itinera, orbis discat: ac eorū, quos firmè olim stetisse putaverat, infirmos gressus, ad regulā Tuā corrigat. Peragrasti campum planè Martiū, ut in eo, & cladium fatorumq; messē triumphali vitta, in vitā Patriæ colligares; & laurus victor demeteres: laureum de illis orbem fabricaturus: in quo metam orbe majorem, gentilitio Tuo telo, gloria designaret. Imò nihil majus, te ipso potuit signare; qui unus omnes illustres majorum Tuorum ceras, grandes prædecessorum animas, Tuo pectore conclusas, Tuo in vultu vivis adumbratas lineamētis, factus gloriæ virtutisque compendium, circumferebas. Ut doceres orbē,

è rudi fatorum vulgo, heròum animas
posse eximi: Filiosque novo naturæ por-
tento, parentibus vitam dare: si etiam
post fata superstites, in vultu illorū spi-
rarent. Ivisisti igitur per arenam Martis,
immortales cineres prædecessorum de-
ferens; de quibus gloriæ Phænicem, ad
calentiores tuorū meritorum radios, ex-
citares. Ingressus es hunc campum, Duce
LEONE SAPIEHA, ut Leo bellator, Le-
onis ductoris vestigia observares: qui
imbellium cervorum itinera, antequam
calcare sciveras, à tenero ungui jam
declinabas. Adjunxisti hīc triumphali-
bus Illustrissimæ gentis Sapiehanæ telis,
fortissimam tuam sagittam, ut unum Scy-
luri fascem efficeres; quem nec germa-
na vicinorum regnorum odia, nec ab
Arcto Mars, licet plusquam Centimang,
valeret infringere. Invenit Ales Sar-
maticus, unde tela pro Iove & nido, in
rebelles Titanas vibraret; quæ thauma-
turga virtus ac honor, in oleas & palmas,
scipiones & clavas transformaret. In-
venit

venit bellator Eques Litvanus, quo in
stadio gloriæ metam contingeret; pri-
usquam cursu posset pervenire. Dedi-
sti te totum Patriæ, nullâ tui parte apud
te relictâ: ut cum fænore gloriæ totum
olim reciperes. Ideoque prætextam cù
toga, pennam cum gladio, palladiū cam-
pum, cum martio pulvere commutâsti:
ut utrumq; illustris decurreres: adhuc in
cunis, (hoc ipso major Annibale) utriq;
vota, ad aras Bellonæ, in manibus Patriæ
fecisti. Et quidé Mars Te in primis toruo
oculo, fronte in minas compositâ saluta-
vit; ut virum probaret: cui puero adhuc,
pro fascijs, laureas vittas paraverat: qui-
bus olim Patria cicatrices suas obligaret.
Deduxit te, per funera & tumulos, inter
fragmina Orbis Poloni infractum, ruinis
illis sublimatū; quibus orbis universus,
depressisse Sarmatiam nostrā putabatur;
nisi simul ille depressū se doluisset. Ac
cōmodâsti gentilitias sagittas, in fulcra la-
bentis patriæ, in vulnera conjurati ad
nostram perniciem hostis. Sensit jaculi

B

trium.

triumphalis impetu Transmarinus Leo:
& Magnificos ausus, non uno vulnere
fauciatos, altas spes, non uno ictu succi-
fas indolens; Regnorum terror, terrori
pallorique vota fecit; & praedam ipsam
exhorruit: magnâ sui partem, praedæ lo-
cò, tibi, tuique similibus bellatoribus in
Livonia relinquens. Expavit sagittari-
um septentrionalis Bòotes, à quo pluvio-
sum sibi autumnum ominatus, sanguini-
nis fluenta, in profluvium dedit: Ut
pestem illam, quam Litvaniæ ferebat,
armorumque maculas ablueret. Arcum
tandem pacis, post fatales sibi sagittas
conspicatus; Iridem polarem in Polo-
nia reperit: cui ad complenda colorum
spectacula, sanguinem ruboremq; con-
cessit. Fuit pars victoriarum ma-
xima, sub KUSZLIK, MINSKO, POLON-
KA, BASIA, Czasnik, in ipsaque Mo-
schovia, calore Martio nativum frigus
accidente. Fabricabas ubique triun-
phales pacis arcus, ut posses habere, unde
ad gloriæ metam, tuum jaculum impetu-
sume.

sumeret. Invenit h̄ic Sarmatia suum
Herculem, qui Stymphalidas Ukrainen-
ses sagittis deijceret: ne ipsi Serenissimo
Soli perduelles, diem interciperent. In-
venit septemcollis ille Gygas (qui polo
Lechico Jovem detrudere int̄tabat)
fulmen, quo infra Alpes detruderetur.
Ottomanica luna eclipsim certam, à so-
le in sagittario existente, posse fieri pro-
bavit; tenebrasque suas erubuit: imò cō-
mentum Philippi Regis, extra fabulam
reperit: dum astra quoq; sagittis vulne-
rari experiretur. Omnibus his victorijs
Mars Polonus te socium adhibuit; ut te
& sanguine, quem illi ad altaria Bellonæ
consecrāsti, & virtute, ubique ostende-
ret consanguineum. Adeoque totum
suum campum laureis instratum Tuæ sa-
gittæ, in cursum gloriæ cederet: cuius
campi heredem, in hostium cervicibus,
victore gladio, Tua virtus, Te subscri-
pserat. Omnibus prælijs te maternis de-
portatum manibus, fortuna, bellatorem
fortunatum amplectebatur: Non potu-

it enim tanto clienti novercam se præ-
stare; nisi fortunæ nomen & officiū exu-
islet: quæ infortunata ab obsequio tam
felicis viri prosciberetur. Non decu-
it etiam sanguine Tuo alienas laureas
irrigari; quo propriæ, tibique soli debi-
tæ uberiùs nutrimentur: Non decuit ci-
catricibus Tuis aliena trophæa subscri-
bere: quorum loco, arcum gloriæ tibi po-
situm virtus inscriptura erat. Reveren-
tur te omnia fata; quæ immortalē Achil-
lē, ubiq; illæsū circumtulerant. Equo so-
lùm in uno prælio, ad fatales Bellonæ sal-
tus prolapso, ipse infessor, mortibus ine-
quitans, ad Tuam & totius Patriæ vitam,
ad victoriæ fastigium pervenisti: ut cō-
staret, tibi, etiam pediti, tantum celeri-
tatis, virtutem comparavisse: quantum
Bucephalus Macedoni. Stetisti sic de-
preslus, altior illis, quos consilij impati-
ens temeritas, vel ambitio, sublimius cæ-
teris erexerat. Nimirum cessisti, suis jam
funerib⁹ defatigato hosti, equū; ut quā-
tocy⁹ ad inferos, suorum nuncius malo-

rum equitaret. Vel potius famæ magno-
rum facinorum præconi, illum submisi-
sti; ut citius hoc pegaso, Sarmaticum or-
bem peragrans; tuam virtutem, per oras
populosq; circumvehheret: totum Mar-
tis campum in gloriæ metam designatu-
ra: quam **SAGITTA DOLSCIANA**, in ipso
cursu, sine ulla quiete laslati per tot
fortunas laboris, teneret.

Sed jam relinque classica, bellorumq;
strepitus, magnorum comes Fama; è cā-
po Martis, in **THEATRUM FAMILIÆ** pro-
gredere: ibique **DOLSCIANI TELI** impe-
tus observatura: illam metam describe:
cui orbis Litvanus in augusta gloriæ va-
stitate, sit angustus. Miraberis hīc virtu-
tis fortunæq; ostenta, immortaliū herō-
ūm spectacula: quos, antiqu9 ille tragœ-
d9, instabile temp9, cùm morti destinās-
set: immortales, gloriæ eventu, reliquit.
Agōsces MICHAELEM, CHRISTOPHORŪ,
NICOLAUM, Dolscios: Perillustri suo,
sanguinis & virtutis heredi, in divo ci-
nere vestigia gloriæ designare: in sacris

C tu·mu-

tumulis, ad dignitatū fastigia, ascensus
fabricare. Quorum unus primò judex
Pinscensis, demùm Castellani⁹ Brestésis:
alter Succaérarius, alter Vexillifer Pin.
scensis; ibi apicem honorum, fatis ulte-
riús ire vetantibus, conscenderunt: ubi
IOANNES CAROLUS primum gradum de-
fixurus erat: ut hic Caroli magni genio,
in supremis aliorum verticibus, prima
gloriæ fundamenta poneret: qui illuc
pertingere debebat meritis, vbi cætero-
rū sola vota quieverunt. Dimensus limi-
tes fortunæ, & temporum, Magnus ille
ANDREAS SUCCAMERARIUS Wolkowiēsis
Caroliano nomini, pro termino, solas
terrarū angustias, jure officij concedere
noluit. Assurgunt cætera, in Dolscianæ
Familiæ amphitheatro, superis ipsis cō-
sanguinea Nomina, immortales heròes,
quos spectator orbis Litvanus, etiā dum
vetat mortalitas agere, in actu virtutis
contemplatur. Assurgit in scenam non
scenicus apparatus; quem fortuna, & u-
traque pallas, pro meritis comparavit.

Hic

Hic triumphales arc9 triumphalib9 vir-
tute & honore viris, architectâ gratitu-
dine eriguntur: quos illustrissima cæte-
rarum familiarum decora, transfulo san-
guine illustratis, adornant imaginib9. Pa-
tent pensiles utriusque Palladis ceræ,
quas KOPCIORVM falces; WOOLLOWI-
CIORVM, CHREPTOWICIORVM sagit-
tæ; SANGVSZKORVM equites: POLV-
BINSCIORVM Aquilæ; RVDOMINARVM,
WOYNARVM tubæ; ad Martia confor-
mant spectacula: quas POTOCIORVM cru-
ces, TYSZKIEWICIORUM Lunæ, PROTA-
SEWICIORUM sidera, Lilia TRIZNARVM,
OSTROROGORUM fasciæ, pietati Astræ.
æque commendant: quas arma OGINS-
CIORVM, Ielsciorum, decora SOKO-
linsciana, Naruszewiciana, Cze-
twiersciana, cæterorumque herou,
quorum Sarmatia fæcunda Mater est; pe-
renni famæ subscriperunt. Atque istæ
ad immortalitatem appensæ ceræ, Mar-
tisque anathemata, omnes vetustatis fa-

stus obumbrasset: nisi eos non fucatis,
sinceræ virtutis coloribus illustrare ac
corrigere dicantur. Quanquā ego, non
scrutor hīc picturas, quas magnæ plerū-
que non patiuntur animæ; cum nec um-
bram habere possint, toto orbe æquè ex-
tentæ, toto orbe æquè illustres; nec co-
loribus exprimantur: nisi minores, quā
sint, velint videri. Tu vero illustrium
heròum sanguis, maximis non minor,
Joannes Carole; delinitos propo-
larum succos, & advectitias colorū um-
bras, ad ideā magni Herois adumbrandā
non suscipis; nec alienis coloribus eges,
qui Tibi ipsi satis es: in cuius vultu augu-
stale majorum, **Gloria** delineavit, ut illi
ex factis tuis feliciùs, quam ex fastis lege-
rentur. Decuit enim in te uno omnes
redivivos, beatiùs vivere: qui unus om-
nium vitam, ebulliente in gloriam san-
guine, & virtute transfusam, victurus e-
ras. Ut non privatam tantùm felicitatē
spirares, qui publica omnium decora, in
te circumferre debebas: adeoq; acceptā
à majo.

à majoribus, lucem reddere, etiam illam,
quam non acceperas. Solem mihi meli-
ore quam Xerxis invento, gentilitijs te-
lis, visus es vulnerare: Si te hoc, Princi-
pis planetarum nomine, appellari permit-
tis: à quo cæteri illustres siderum orbes,
suam accéderunt lucem, à te priùs quam
esse videreris, orientis more solis dispen-
satam; horum sphæras in unum punctū
quod Tua virtus notavit, collectas, do-
mestico telo jam attigisti.

Ideoq; de familiæ theatro, ad honorū
hyppodromum, magne athleta, triumphali excussa arcu, tua properat sagitta:
ut ubiq; amoris vulnera in medelam æ-
græ p atriæ dispenset: quæ mortes ipsas
novit in pharmacū accommodare. Et
quidem primū se obtulit in cursu glo-
riæ, campus ille ut periculis, sic Martijs
viris facundus Pinscensis: qui principē
Nobilitatis honorem, directricem terra-
rum, Succamerarij regulam, in metā tuo
jaculo posuerat; ut terrarum limites de-
finires, qui tui meriti, & merito designa-

D

tæ pa.

tæ patriæ terminos latissimè promovebas. Formâsti deinde novâ metamorphosi, victrices sagittas, in scipiones Marschalcales; quib⁹ non unius tantum districtus fortunas, sed totius Reipublicæ, vulnerib⁹ pressæ, grandi mole Martijs telis, scutoq; incubantis, majestatē sustentares. Salutavit te Regia aula, dampum Incisorem M.D. L. qui toties antè, universam Sarmatiā victorijs ac bellicis laboribus: convivam Martem funeribus hostiū, sanguine & sudore proprio tractaveras; qui incisore gladio, grata Libitinæ edulia, in fædifragis cervicib⁹ designaveras. Tandem te Pocillatorē, orbis Litvan⁹, è Majestatis suæ arbitrio habere voluit: quē perspecte novit, Principib⁹ fidem & amorē; toti Reipublicæ integritatem, hostiumq; sanguinem in salutem propinare: & veluti regnum, in unione, Cleopatræ astu, eliquato, in pretiosis sudoris Martij gemmis, Polono Antonio bibendum porrigere. At noluit te fortuna adeo sublimare, quin simul ad nos demitte-

mitteret: quo probaret Pinsensem di-
strictum jta tibi subjici, ut tot⁹ velit esse
tuus, totus tuis subsellijs erectus: cuius
nunc Capitaneatū ingrederis, ut corda
omniū tuo castro subiectorum ingredia-
ris; in quib⁹ vota & spes Civium perpe-
tuam tibi inscripserunt stationem. Iuisti
semper comite boni publici amore, per
templum virtutis, ad templum honoris,
Romanis planè passibus: cui aurea clavis
aureæ libertatis, non verò sola fortuna
aditum referavit, Pietas pessulū reclu-
sit; huic tu adhuc in Academiæ Vilnen-
sis Basilica Gratiarum, aram Gratitudinis
erexeras, te ipsum hostiam amoris litave-
ras: MARIÆ seruus in cætu minimus; ut
haberes unde crescere posses maximus.
Stetisti hodie, stator nostræ felicitatis nō
minor Hercule; sub cuius tutela pupillæ
Musæ foverentur: ad cuj⁹ triumphalem
arcum, suam Apollo subjiceret pharetrā;
cuj⁹ gentilitijs telis, pro hasta, (si permit-
tis) beneficij rea, ideoq; pro capite suo
armata Paillas uteretur: ijsq; in Stylum a-

ptatis, Tibi fortunarum annorumq; vota, non in adamante, sed corde posset incidere. Tu verò Sagitta DOSLCIANA, posteaquam IN CAMPO MARTIS, THEATRO FAMILIÆ, HYPPODROMO honorū, victore cursu, gloriæ metā, sine meta tenueris, in illo centro honorū quiesce: in quo orbis sphæra, omnesque lineæ regnorū confluentes, feliciter contingantur. Ne vereare, adamantina obstantium fatorū pectora: impetum tuum non frangent; è manu illius bellatoris venis; à quo ut impetus fortunæ, adamantino infracto pectore reprimendos: ita ferrea, quoque Ottomanicæ portæ claustra perfringenda: volunt Superi

& PATRIA

BIEG